

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 29 januari 1937 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning ha båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diaries, vilka år 1936 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte ha på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

I ämbetsberättelsen meddelas till en början att justitieombudsmannen Nils Ljunggren med stöd av 25 § i den för justitieombudsmannen gällande instruktion begagnat sig av semester från och med den 8 juli till och med den 21 augusti samt att under nämnda tid justitieombudsmannens av riksdagen utsedde suppleant och efterträdare revisionssekreteraren Knut Nissen förestått ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager härefter redogörelse för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal, samt meddelar därvid, att han, i likhet med vad tidigare skett, under denna avdelning intagit redogörelse för allenast ett mindre antal under år 1936 behandlade ärenden.

I ämbetsberättelsen är därefter omnämnt att, sedan Kungl. Maj:t genom remiss den 31 december 1935 berett justitieombudsmannen tillfälle att avgiva utlåtande rörande upprättad promemoria angående utsträckt möjlighet att återbryta dom varigenom någon sakfällts för brott, justitieombudsmannen den 1 februari 1936 avgivit utlåtande i frågan.

Vidare äro i ämbetsberättelsen intagna av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1936 till Konungen avlåtna framställningar, nämligen

den 16 september angående skärpning av straffet för spridande av efterbildning av penningssedel m. m.,

den 13 oktober angående befrielse för upplåtare av panträtt i otröskad spannmål att lösa expedition rörande meddelande om uppläggning av spannmålen efter tröskning,

den 22 oktober angående expediering till sökande av intyg enligt 14 § 2 mom. c) motorfordonsförordningen den 20 juni 1930,

den 27 november angående uppdelning av Skånings, Valle och Vilske domsaga å angränsande domsagor, och

den 16 december rörande ändring i förordningen den 19 november 1914 angående slämpelavgifter.

Justitieombudsmannen Ljunggren har under år 1936 företagit ämbetsresor inom Jönköpings och Örebro län, varjämte inspektion ägt rum å Södertörns domsagas kansli. I övrigt har justitieombudsmannens suppleant och efterträdare, revisionssekreteraren Nissen, verkställt inspektion hos vissa myndigheter inom Malmöhus län.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisas i ämbetsberättelsen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1936 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i berättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarietförda ärenden under år 1936 — däri inbegripna 6 av tryckfrihetskommittén handlagda ärenden — har uppgått till 758.

Vid 1936 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes 64

Under år 1936 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:

genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal anonyma skrifter, vilka icke diarietförts — ett antal av 425

samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångföreteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av 137

Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän 626

Av berörda 626 ärenden hava under 1936:

1) såsom återkallade avskrivits 13

2) till annan myndighet överlämnats 7

3) efter vederbörandes hörande fått förfalla 171

4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits 125

5) utan åtgärd avskrivits 146

6) till åtal hänvisats 11

7) föranlett annan åtgärd än åtal 107

8) föranlett framställning till Kungl. Maj:t 2

och äro vid 1936 års slut:

9) i avbidan på infordrad förklaring, påminnellers avgivande eller annan utredning vilande 33

10) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	4
11) på prövning beroende	7
	Summa 626

Under år 1936 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 11 ärenden, varav två ärenden avsett en och samma tjänsteman samt ett ärende två tjänstemän, beslutits anställande av åtal mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	9
av annan anledning mot	2
	Summa 11

Sålunda har för nedan angivna fel eller försummelse i tjänsten förordnats om åtal mot:

- 1) kronokamrerare för underlåtenhet att upptaga en person i mantalslängd för stad, där han bort mantalsskrivas (sid. 68 o. f.);
- 2) distriktslantmätare för obehörskat uppträdande under tjänsteförrättning (sid. 73 o. f.);
- 3) häradshövding för vägran att låta part sittande övervara rättegångsförhandlingar (sid. 96 o. f.);
- 4) landsfiskal för obehörigt tagande av ersättning för s. k. nykterhetsintyg (sid. 84 o. f.);
- 5) tullmästare för obehörigt tagande av ersättning för upprättande av märkrulla eller biträde därmed (sid. 109 o. f.);
- 6) tullöveruppsyningsman för samma tjänstefel (sid. 109 o. f.);
- 7) förste notarie för felaktig behandling av ett konkursärende;
- 8) länsassessor för dröjsmål med översändande av besvärshandlingar, inkomna från häktad person;
- 9) utmätningsman för uttagande av för hög ersättning i handräckningsärenden (sid. 102 o. f.);
- 10) t. f. häradsskrivare för underlåtenhet att i röstlängd upptaga vissa personer, som rätteligen bort däri upptagas; och
- 11) häradshövding för felaktigt ådömande av straff för första resan stöld.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag, i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

Vid berättelsen äro såsom bilagor fogade en tabell och fyra förteckningar. Tabellen avser samtliga av 1936 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll. Förteckningarna upptaga dels de av 1936 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels sådana i sistberörda förteckning angivna ärenden, som vid utgången av år 1936 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels ärenden, som hos Kungl. Maj:t

anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1936 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling dessa ärenden undergått under år 1936, dels ock ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1936 och vari under år 1936 åtgärd vidtagits eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmännens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehåft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 29 januari 1937.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Schlyter*, *Klefbeck*, *Erik Anderson*, *Ernst Svenson*, *Ruben Wagnsson*, *Branting*, *Colleen* och *Roos*;

från andra kammaren: herrar *Bergquist*, *Lindqvist*, *Hedlund* i Östersund och *Lindmark*, fru *Östlund*, herr *Eriksson* i Toftered, fru *Gustafson* samt herr *Gustafsson* i Lekåsa.
